

STN ISO 690: 2022 Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie
(UK UKF v Nitre, 2023)

Citovanie a odkazovanie použitej literatúry. Manuál pre študentov a pedagogických zamestnancov UKF v Nitre

Používané systémy citovania podľa normy STN ISO 690: 2022

Systém citovania je spôsob *uvádzania citácií v texte a ich prepojenia na bibliografické odkazy v zozname odkazov alebo v poznámkach*. V norme sa uvádzajú tri systémy citovania v texte:

- **systém mena a dátumu (Harvardský systém),**
- číselný systém (Vancouverský systém),
- systém priebežných poznámok.

Systém mena a dátumu - Harvardský systém

A) Citovanie v texte

Odporúčaný systém citovania v texte pri písaní záverečných a kvalifikačných prác je *citovanie v zátvorkách*, označované aj ako *systém mena a dátumu* (Harvardský systém). Pri citovaní v texte sa uvádza:

- meno tvorca a rok publikácie sú uvedené v zátvorkách spolu alebo ak je meno autora súčasťou textu, uvedie sa v zátvorkách iba rok (príklad 1 -3),
- v prípade doslovného citovania norma odporúča uviesť aj stranu, resp. strany citovaného dokumentu (príklad 4).
- v prípade citovania viacerých zdrojov jedného autora, ktoré boli vydané v rovnakom roku, zdroje sa odlišujú písmenom a, b, c... uvedeným v zátvorkách za rokom vydania zdroja (príklad 5).

Príklady používania citovania v texte:

- 1) Podľa Kučeru (2022) na súčasný stav vzdelávania vplýva skutočnosť, že...
- 2) Závěry viacerých publikovaných výskumov potvrdzujú (McLuhan 2019; Malý a Novák 2020; Varga a ďalší 2020)...
- 3) Výstupy boli kodifikované ako národná norma (Úrad pre normalizáciu a skúšobníctvo SR 2017).
- 4) Výsledky laboratórnych meraní Pavlík prehľadne spracoval do tabuliek a grafov (2019, s. 6, 8).
- 5) Podľa Kľučárovej (2021a, 2021b, 2023) nie je možné vysloviť jednoznačný záver z realizovaných pozorovaní.

B) Bibliografická citácia

Odkazy na zdroje informácií citovaných v texte sa usporadúvajú abecedne podľa priezviska tvorca a roku vydania. Rok vydania sa uvádza za menom autora/tvorcu. Ak má autor v jednom roku vydaných viacero zdrojov, udáva sa rok vydania spolu s malým písmenom.

Poznámka: Pri bibliografickej citácii zdroja je možné meno autora/autorov uvádzať vo forme skratky mena. Priezvisko sa píše vždy veľkým tlačeným písmom.

Príklad:

...

BÁLINT, Ľ., (1997). *Učebné osnovy matematika pre 5. až 9. ročník ZŠ*. Dostupné z: [http://www.statpedu.sk/buxus/docs//Pedagogicke dokumenty/zakladne skoly/osnovy/U O matematika 5-9 ZS.pdf](http://www.statpedu.sk/buxus/docs//Pedagogicke_dokumenty/zakladne_skoly/osnovy/U_O_matematika_5-9_ZS.pdf) [citované 2007-05-26].

BILASOVÁ, V. a GEREMEŠOVÁ, G., (2000). *Malý slovník filozofie*. Košice: Pezolt Pud, 125 s. ISBN 80-88797-13-6.

....

GÁBOROVÁ, Ľ., (1999). *Sociálna psychológia pre učiteľov*. Prešov: Prešovská univerzita, 148 s. ISBN 80-88885-15-9.

GARDNER, H., (1981). *Dimenze myšlení*. Portál: Praha, 400 s. ISBN 80-7178-279-3.

GARDNER, H., (1999). *Dimenze myšlení: teorie rozmanitých inteligencí*. Praha: Portál, 1999.

GAVORA, P., (1988). *Pedagogická komunikácia v ZŠ*. Bratislava: Veda, 1988.

...

OZMEN, Z. M.; GUVEN, B. and KURAK, Y., (2020). Determining the Graphical Literacy Levels of the 8th Grade Students. *Eurasian Journal of Educational Research*, vol. 86, no. 6, pp. 269-292.

...

Ukážky uvoľnených úloh z prírodovednej gramotnosti PISA 2015, (2015). Dostupné z: [https://www2.nucem.sk/dl/3480/Ukazky uloh z prirodovednej gramotnosti.pdf](https://www2.nucem.sk/dl/3480/Ukazky_uloh_z_prirodovednej_gramotnosti.pdf) [citované 2023-10-26].

Číselný systém (Vancouver systém)

A) Citovanie v texte

Citované zdroje označujú čísla v texte (v zátvorkách, hranatých zátvorkách, v hornom indexe a pod.) v poradí, v ktorom boli po prvý krát citované. Každá ďalšia citácia toho istého zdroja má rovnaké číslo ako pri prvej citácii. Ak sa doslovne citujú časti textu, za číslkami sa uvádzajú aj čísla strán.

Príklady používania citovania v texte:

- 1) Bublavý (27) potvrdil, že...
- 2) STEM vzdelávanie rozvíja vedomosti a zručnosti žiakov v prírodovedných predmetoch [5, s. 25].
- 3) Ako uvádzajú rôzne zdroje [32, 33, 34]....
- 4) Výstupy boli kodifikované ako národná norma¹¹,

Jednotlivé čísla sa viažu na zdroje uvedené v zozname bibliografických odkazov v takom poradí, ako sa vyskytujú v texte.

B) Bibliografická citácia

Odkazy na informačné zdroje sú usporiadané do číselného zoznamu v ich číselnom poradí.

Príklad bibliografie s číslicami a bodkou

- ...
4. GAVORA, P., (1988). *Pedagogická komunikácia v ZŠ*. Bratislava: Veda.
 5. BÁLINT, Ľ., (1997). *Učebné osnovy matematika pre 5. až 9. ročník ZŠ*. Dostupné z:
[http://www.statpedu.sk/buxus/docs//Pedagogicke dokumenty/zakladne skoly/osnovy/VO matematika 5-9 ZS.pdf](http://www.statpedu.sk/buxus/docs//Pedagogicke_dokumenty/zakladne_skoly/osnovy/VO_matematika_5-9_ZS.pdf) [citované 2007-05-26].
 6. OZMEN, Z. M.; OZMEN, Z. M.; GUVEN, B. and KURAK, Y., (2020). Determining the Graphical Literacy Levels of the 8th Grade Students. *Eurasian Journal of Educational Research*, vol. 86, no. 6, pp. 269-292.
 7. BILASOVÁ, V. a GEREMEŠOVÁ, G., (2000). *Malý slovník filozofie*. Košice: Pezolt Pud, 125 s. ISBN 80-88797-13-6.
-
11. GÁBOROVÁ, Ľ., (1999). *Sociálna psychológia pre učiteľov*. Prešov: Prešovská univerzita, 148 s. ISBN 80-88885-15-9.
 12. GARDNER, H., (1981). *Dimenze myšlení*. Portál: Praha, 400 s. ISBN 80-7178-279-3.
 13. *Ukážky uvoľnených úloh z prírodovednej gramotnosti PISA 2015, (2015)*. Dostupné z:
[https://www2.nucem.sk/dl/3480/Ukazky uloh z prirodvednej gramotnosti.pdf](https://www2.nucem.sk/dl/3480/Ukazky_uloh_z_prirodovednej_gramotnosti.pdf) [citované 2023-10-26].

Príklad bibliografie s číslicami v hranatých zátvorkách

- ...
- [7] GAVORA, P., (1988). *Pedagogická komunikácia v ZŠ*. Bratislava: Veda.
 - [8] BÁLINT, Ľ., (1997). *Učebné osnovy matematika pre 5. až 9. ročník ZŠ*. Dostupné z:
[http://www.statpedu.sk/buxus/docs//Pedagogicke dokumenty/zakladne skoly/osnovy/VO matematika 5-9 ZS.pdf](http://www.statpedu.sk/buxus/docs//Pedagogicke_dokumenty/zakladne_skoly/osnovy/VO_matematika_5-9_ZS.pdf) [citované 2007-05-26].
 - [9] OZMEN, Z. M.; GUVEN, B. and KURAK, Y., (2020). Determining the Graphical Literacy Levels of the 8th Grade Students. *Eurasian Journal of Educational Research*, vol. 86, no. 6, pp. 269-292.
 - [10] BILASOVÁ, V. a GEREMEŠOVÁ, G., (2000). *Malý slovník filozofie*. Košice: Pezolt Pud, 125 s. ISBN 80-88797-13-6.
- ...
- [29] *Ukážky uvoľnených úloh z prírodovednej gramotnosti PISA 2015, (2015)*. Dostupné z:
[https://www2.nucem.sk/dl/3480/Ukazky uloh z prirodvednej gramotnosti.pdf](https://www2.nucem.sk/dl/3480/Ukazky_uloh_z_prirodovednej_gramotnosti.pdf) [citované 2023-10-26].

[30] GÁBOROVÁ, E., (1999). *Sociálna psychológia pre učiteľov*. Prešov: Prešovská univerzita, 148 s. ISBN 80-88885-15-9.

Priebežné poznámky

A) Citovanie v texte

V texte sa odkaz na informačný zdroj označuje pomocou číslice v texte, v zátvorkách, hranatých zátvorkách alebo pomocou horného indexu (najčastejší používaný spôsob) v logickom poradí vzostupne. Odkazy sú číslované v poradí v akom sa vyskytujú v texte.

V poznámkach (najčastejšie pod čiarou na každej strane) je uvedený bibliografický odkaz zdroja. Opakovane citovaný zdroj má vždy rôzne číslo poznámky. Pri opakovaní zdroja sa už neuvádza celá bibliografická citácia, ale odkaz na predchádzajúcu.

Poznámka: Na konci publikácie sa môže doložiť kompletný zoznam zdrojov usporiadaný abecedne podľa autora/autorov.

Príklady používania citovania v texte:

- 1) Gardner (27) potvrdil, že...
- 2) Výstupy boli kodifikované ako národná norma¹¹,
- 3) Z výskumov, ktoré realizoval Gardner⁴⁵ je zrejmé, že populácia ľudí na Slovensku starne.

B) Bibliografická citácia

Poznámky sa uvádzajú na každej strane v dolnej časti. Ak poznámka odkazuje na informačný zdroj, ktorý už bol citovaný v predchádzajúcej poznámke, má byť zapísaná buď ako celá bibliografická citácia alebo je možné zjednodušene použiť odkaz na číslo predchádzajúcej poznámky s potrebným číslom stránky.

Ak je odkaz na zdroj vo forme skratky, je potrebné v poznámke uviesť celý názov zdroja alebo uviesť, kde je možné nájsť vysvetlené skratky – príklad poznámka 1.

Príklad bibliografie priebežné poznámky

- 1) Použité skratky sú:
STN = Slovenská technická norma
UKF = Univerzita Konštantína Filozofa
.....
- 7) BÁLINT, E., (1997). *Učebné osnovy matematika pre 5. až 9. ročník ZŠ*. Dostupné z: [http://www.statpedu.sk/buxus/docs//Pedagogicke dokumenty/zakladne skoly/osnovy/VO matematika 5-9 ZS.pdf](http://www.statpedu.sk/buxus/docs//Pedagogicke_dokumenty/zakladne_skoly/osnovy/VO_matematika_5-9_ZS.pdf) [citované 2007-05-26].
- 8) BILASOVÁ, V. a GEREMEŠOVÁ, G., (2000). *Malý slovník filozofie*. Košice: Pezolt Pud, 125 s. ISBN 80-88797-13-6.

....

14) BÁLINT, pozn. 7, s. 65

15) OZMEN, Z. M.; GUVEN, B. a KURAK, Y., (2020). Determining the Graphical Literacy Levels of the 8th Grade Students. *Eurasian Journal of Educational Research*, vol. 86, no. 6, pp. 269-292.

16) GARDNER, H., (1981). *Dimenze myšlení*. Portál: Praha, 400 s. ISBN 80-7178-279-3.

...

56) BÁLINT, pozn. 7, s. 65

57) GARDNER, pozn. 16, s. 103